

Okullarında Uygulanan Stratejik Planlamaya Yönelik Yönetici ve Öğretmenlerin Tutumlarının Belirlenmesi

Yasemin ÖZDEMİR¹

¹Eğitimci, ydemir1926@hotmail.com, ORCID: 0009-0002-8610-8460

Özet: Bu araştırma; okullarda uygulanan stratejik planlamaya yönelik yönetici ve öğretmen incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Amaç doğrultusunda kişisel bilgi formu ve stratejik planlamaya yönelik tutum ölçeğinden oluşan veri toplama aracı; 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 56 yönetici, 136 öğretmen olmak üzere toplam 192 kişiye gönüllü uygulanmıştır. Anketlerden elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların stratejik planlamaya ilişkin tutumlarının yüksek düzeyde olduğu, görevlerine göre stratejik planlamaya ilişkin tutumlarında farklılaşma saptanırken, diğer tanımlayıcı özelliklerine (yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, okulda çalışma süresi ve mesleki kıdem) farklılık olmadığı belirlenmiştir. Yönetici olarak görev yapanların öğretmenler göre stratejik planlamaya yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Farklı yaşlarda bulunan kadın veya erkek, farklı öğrenim durumlarında olan, farklı sürelerde aynı okulda çalışan ve farklı kıdemlere sahip katılımcıların stratejik planlamaya yönelik tutumlarının birbirlerine benzer düzeyde olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Plan, Stratejik Planlama, Okul Yöneticisi, Öğretmen

Determining the Attitudes of Administrators and Teachers towards Strategic Planning Implemented in Schools

Abstract: This research; The aim of this study was to examine the managers and teachers about strategic planning applied in schools. Data collection tool consisting of a personal information form and an attitude scale towards strategic planning; In the 2022-2023 academic year, it was applied voluntarily to a total of 192 people, 56 administrators and 136 teachers, working in schools affiliated to the Ministry of National Education in the Küçükçekmece district of Istanbul. The data obtained from the questionnaires were analyzed in the computer environment using the SPSS 22.0 program. As a result of the research, it was determined that the attitudes of the participants towards strategic planning were at a high level, while there was no difference in their attitudes towards strategic planning according to their duties, while there was no difference in other descriptive characteristics (age, gender, educational status, working time at school and professional seniority). It has been concluded that the attitudes of those who work as administrators towards strategic planning are more positive than teachers. It has been determined that the attitudes towards strategic planning of the participants of different ages, men and women, with different education levels, working in the same school for different periods of time and having different seniority, are similar to each other.

Key Words: Strategic Plan, Strategic Planning, School Administrator, Teacher

1. GİRİŞ

21. yüzyılın en büyük gerçeği, teknolojiden iletişime, ulaşımdan bilgi edinmeye kadar çeşitli alanlarda yaşanan hızlı gelişim ve değişimlerdir. Değişime uyum sağlamak eğitim kurumları için kaçınılmazdır ve bu tüm kurumlar için geçerlidir. Eğitim, toplumsal gelişmenin, değişimin ve ilerlemenin temelidir (Alkayış, 2021). Bir ülkenin kalkınması ancak eğitim planlamasının iyi yapılmasıyla mümkündür. Bu bağlamda, toplumdaki herkesin doğru planlanmış bir eğitime ulaşması ve eğitimden yararlanması önemlidir. Eğitim hizmetlerinin değişen ihtiyaçlara cevap verecek nitelikte ve tutarlı olması için eğitim programlarının stratejik kararlar içermesi önemli görülmektedir (Aksakal, 2020).

Strateji kavramı literatürde oldukça uzun bir geçmişe sahiptir. Öncelikli olarak askeri bir terim olarak kullanılsa da iş hayatında 1960'lı yıllarda kullanılmaya başlanmıştır. Strateji kavramı, yani

izlenecek yol, bir örgütün yönetiminde rekabeti, sürdürülebilirliği, etkinliği ve sürekliliği sağlamak için alınacak kararların belirlenmesinde önemli bir yere sahiptir (Tüyen ve Marşap, 2022). Yıllar içinde değişen yönetim faaliyetleri, insan ve çevre faktörlerinin ortaya çıkmasıyla birlikte yeni bir döneme girmiştir. Bu dönemden sonra ortaya çıkan stratejik yönetim modelleri, örgütler tarafından ihtiyaçlara cevap veren uygulamalar olarak görülmüştür (Ünalı, 2007; Güçlü, 2003).

Stratejik düşüncenin gelişmesinden sonra, klasik planlama artık toplum için yeterli değildir. Değişime ayak uydurmak için klasik planlama yapan ülkelere yetişmenin imkansızlığı göz önüne alındığında, ikinci seçenek aranır. Özellikle ekonomik alanda yaşanan planlama anlayışındaki değişimler bir dinamizm yaratmış ve arayışlar sonucunda bugünden geleceğe yön vermeyi sağlayan, değişime açık "stratejik planlama" kavramını ortaya çıkarmıştır (Izgar,

2020). Bu tanıma 1960'lı yıllarda ağırlıklı olarak özel sektörde yer almış ve 1980'li yıllardan itibaren kamu kurumlarında kullanılmaya başlanmıştır (Sevinç ve Kahraman, 2020).

Hayallerine uygun bir gelecek inşa etmek için mevcut durumu kullanarak, amaç ve hedeflere uygun hareket ederek bu hedeflere ulaşmalarını sağlayacak davranışları belirleyerek bu stratejik planın hayatımıza girdiğini göstermektedir (Yenipınar ve Akgün, 2017: 1040). Stratejik plan, "kuruluşun tüm paydaşlarını dikkate alan, önceliklere göre kaynak tahsis eden, paydaşlara hesap verebilirlik sorumluluklarını ortaya koyan ve çevre araştırmaları yaparak potansiyelleri ortaya koyan, geleceğe yönelik katılımcı bir belge" olarak tanımlanabilir (Memduhoğlu ve Uçar, 2012). Stratejik planlamanın tanımı ve özellikleri göstermektedir ki, okul eğitim yönetimi anlayışında uygulanması en muhtemel model, değişime uyum sağlamayı sağlayan stratejik planlama modelidir (Erdoğan, 2015). Özellikle gelecekte yaşanacak olayları önceden tahmin edebilen ve bunlarla ilgili aksiyon alabilen, bu sayede çevreye uyumu kolaylaştıran bir model olarak değerlendirilmektedir (Memduhoğlu ve Uçar, 2012).

Bir örgütün faaliyet alanındaki değişim ve yeniliklere duyarlılığı, orta ve uzun vadeli sorunlara cevap verebilme yeteneği stratejik yönetimde kendini gösterir (Taner, 2015). Stratejik yönetim, gelecekteki olası durumları şekillendirmek ve geleceğin rastgele karşılanmasını engellemektir (Yılmaz, 2019). Stratejik yönetim bir süreçtir. Bu süreçte amaç, eldeki kaynaklar çerçevesinde örgütün amaçlarına ulaşmasıdır. Öte yandan stratejik planlama, örgütün mevcut durumunu ortaya koyan, belirli bir süre sonra örgütün nerede olacağını belirleyen, örgütün güçlü ve zayıf yönlerini tespit eden, fırsat ve fırsatları ortaya çıkaran uzun vadeli bir planlamadır (Aslanargun, 2016). Stratejik planlama ve stratejik yönetim ortak bir düşünceye sahip olmalıdır. Organizasyondaki tüm paydaşların yönetim ve planlama süreçlerine katılımı sağlanmalıdır. Burada önemli olan alınan kararların paydaşlar tarafından bir araya getirilmesi ve benimsenmesidir (Çetin, 2012).

Eğitim sisteminin ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çeşitli değişiklikler ve yenilikçi araştırmalar, eğitim kalitesinin sağlanması için önemli ve gereklidir. Toplumun hemen her kesiminin beklenti, özlem ve ihtiyaçlarını karşılamak gibi önemli ve zor bir göreve sahip olan eğitim sistemi de birçok reform hareketiyle karşı karşıyadır. Eğitim sisteminde öngörülen her türlü değişim ve yenilik hareketinin merkezinde okul yönetimleri ve öğretmenler yer almaktadır (Şenkaloğlu, 2021). Eğitim sistemi için

öngörülen değişim araştırmalarının başarısı, değişim hareketinin okul yönetimleri ve öğretmenler tarafından benimsenmesine, özünsenmesine ve desteklenmesine bağlıdır.

Eğitim kurumları için stratejik planlamanın amacı, çevreyi inceleyerek okulun geleceği hakkında çıkarımlarda bulunmak ve bu çıkarımlar için kaynakları etkin kullanmaktır (Memduhoğlu ve Uçar, 2012). Okullar amaç ve hedeflerini çevresel faktörleri dikkate alarak belirlemekte ve buna göre stratejik planlar geliştirmektedir. Stratejik bir plan ile okul maliyetlendirme çalışmalarının şeffaflığı sağlanabileceği gibi mali yönetimin hesap verebilirliği de sağlanabilir (Gündüz ve ark., 2020).

İnsanların içinde yaşadıkları çevre tarafından oluşturulan algıların, yapılan işle ve yapılan işin değerlendirilmesiyle ilgili olduğuna inanılmaktadır. Faaliyetler ve uygulamalar dolayısıyla bireysel algılara göre yönlendirilebilen yapılarıdır. Okulların stratejik planlama algılarının uygulama sürecine ilişkin değerlendirmeleri etkilediği düşünülmektedir. Stratejik planlama; yapısı gereği uzun vadeli kapsayıcı olduğu için eğitim kurumlarına uygulanabilen ve geleceğe yönelik tahminlere açık olduğu için kriz yönetimine olanak sağlayan bir planlama türüdür (Aydın, 2022). Ancak stratejik planlamanın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için onu oluşturanların sorumluluğunda olması, sorumluluğun herkes arasında paylaşılması, kurumun iç ve dış çevre analizinin doğru olması, hazırlanmasında yeterli zaman ayrılması gerekir. Okulun misyon ve vizyonunun doğru bir şekilde ifade edilmesi gerekmektedir.

Bir okulun vizyonunu ve misyonunu gerçekleştirme yeteneği, iyi bir planlamaya ve bu planın etkili bir şekilde uygulanmasına bağlıdır. Okulların günümüz gelişmelerini yakalama, çevreye uyum sağlama ve değişime ortam hazırlama ihtiyacı, inovasyon yoluyla şeffaf, dışa dönük yaklaşımlar geliştirmelerini zorunlu kılmaktadır (Bozkurt ve Karakaya, 2023). Değişim sürecinde etkili bir yöntem olarak tanımlanan stratejik planlama hem okulu hem de buna karşılık gelen çevresel faktörleri dikkate alan, gelecekteki durumu doğru tahmin eden ve karşılaşılan sorunları daha kolay çözen önemli bir yöntemdir (Çalık, 2003).

Eğitimin, ürettiği bireyler sayesinde geleceği şekillendirdiği ve hayata giren her insanın ülke ekonomisinde kendine yer bulması gerektiği, dolayısıyla ülke kalkınmasına doğrudan etki ettiği açıktır. Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda okul değişimlerinde gerçek değişimlere ayak uydurmanın ve üzerlerine düşen sorumlulukları yenilemenin gerekliliği inkâr edilemez (Yaşar, 2020). Aksu (2002) ve Çalık'a

(2003) göre stratejik planlamanın eğitime uyarlanması gerekliliği son yıllarda klasik planlamaya bir alternatif haline gelmiştir.

Başarılı bir stratejik plan; her seviyedeki yöneticiler ve çalışanlar dahil olmak üzere şirket yöneticilerinin tam desteğini almalı, planlamacılara bırakılmamalı, esnek, uyumlu ve anlaşılır olmalı, sonuçların kontrolü için hesap verebilirlik de dahil olmak üzere sorumluluklar açıkça tanımlanmış olmalıdır. Stratejik planlamada geleceğe yönelik belirsizliğin ortadan kaldırılması giderek önem kazanmakta ve doğal olarak yöneticiler planlarını daha esnek ve gelişim sürecine göre sürekli güncellenen yapılara dayandırmak zorunda kalmaktadır. Kısacası bütüncül bir planlama anlayışında geleceğe yönelik planlama yapılmıştır. Planlama bir uyum aracı haline geldi. Bu çerçevede, özellikle çevreye uyum için gerekli yasal ve kurumsal altyapıdaki değişikliklere uyum sağlamak için sayısal hedeflere karşı nitel hedeflere özel önem verilmektedir.

Eğitim kurumlarında stratejik planlamanın önemi yine stratejik planlamanın özelliklerine yansımıştır. Kurumlar, dış çevre ile sürekli iletişim halinde oldukları için stratejik planlama sayesinde kendilerini değiştirme ve düzenleme olanağına sahiptirler (Izgar, 2020). Planlama, kurumların öngörülebilir tehlikeli durumlara karşı önlem almalarını ve tehditlerin en kolay şekilde üstesinden gelmelerini sağlarken, sürekli araştırma yaparak uygun fırsatları değerlendirme fırsatı sunar (Çetin, 2012).

Stratejik planlamanın temeli, planın hazırlanması ve inşa edilmesi aşamalarından başlayarak uygulama aşamasına ve sonuçlandırılmasına kadar mevcut durumu analiz ederek ve tüm üyelerin katılımıyla ortak bir düşünce oluşturarak yönetim organıdır (Özer ve Dölkeleş, 2021). Okullar kendilerini sürekli yenilemek ve geliştirmek zorundadırlar. Okul, ancak bilginin büyümesine ve bilimin sürekli gelişimine göre kendini sürekli güncelleyerek, öğrencileri yüksek eğitime gönderebilir ve iş piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikli profesyoneller yetiştirebilir (Dinler, 2023). Planlama bu gelişmenin temelidir. Stratejik planlamanın eğitim kurumlarında uygulanmaya başladığı 2010 yılından bu yana, yöneticiler ve öğretmenler arasında stratejik planlama algıları ortaya çıkmıştır. Stratejik planlamanın uygulanması ile istenilen sonuçlara ulaşılabilmesi için planın kurumsal yapıya göre uygulanabilir bir şekilde tasarlanması ve mevcut durumun üzerine inşa edilmesi önemlidir.

İletişim teknolojisinin hızla gelişmesine bağlı olarak ortaya çıkan küreselleşme, dünyada bir işletme/kamu kurumu vb. haline gelmiştir. Rekabetin olduğu her alanda stratejik planlama

kavramı önem kazanmıştır. Stratejik planlama ve stratejik düşünme kavramları, birçok işletme ve kurumun hayatta kalması için hayati öneme sahiptir (Gürcan, 2022). Kurumların stratejiler geliştirmeleri ve bu stratejilere göre iş yapmaları günümüz koşullarına ayak uydurabilmeleri açısından önemlidir. Bu, eğitimle uğraşan kurumlarda daha da önem kazanmaktadır. Çünkü yetişkinlerin her gün değişen ve gelişen dünyaya ayak uydurması önemlidir.

2. MATERYAL VE METOD

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma genel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. "Genel tarama modeli, tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır." (Karasar, 2009: 79).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde bulunan, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan yönetici ve öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 56 yönetici, 136 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri anket yöntemi kullanılarak toplanmıştır. İki bölümden oluşan anketin ilk bölümünde öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde Yolcu (2013) geliştirdiği "Stratejik Planlama Tutum Ölçeği" isimli ölçek kullanılmıştır. Ölçek dört alt boyuttan oluşmakta, bu boyutlar "planlamaya hazırlık ve plana karşı tutum; planlama süreci; planın uygulanmasına ilişkin görüşler; planın okul yönetimine ve okul gelişim sürecine etkisi" şeklinde isimlendirilmiştir. Ölçeğin planlamaya hazırlık ve plana karşı tutum boyutunda 5 madde, planlama süreci boyunda 10 madde, planın uygulanmasına ilişkin görüşler 6 madde, planın okul yönetimine ve okul gelişim sürecine etkisi 10 madde olmak üzere toplam 31 madde vardır. Bu araştırmada ölçeğin genel puanı kullanılmıştır. Ölçeğe ilişkin alpha güvenirlik katsayısı .87 bulunmuştur.

2.4. Verilerin İstatistiksel Analizi

Anketlerden ulaşılan verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında yapılmıştır. Yöneticilerin

tanımlayıcı özelliklerinin incelenmesinde frekans ve yüzde, okul güvenliği algılarının belirlenmesinde ortalama standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95

güven aralığında %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Yöneticiler ve öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine yönelik bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Yöneticiler ve öğretmenlerin Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımı

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Yaş		
26-30 Yaş	30	15,6
31-35 Yaş	42	21,9
36-41 Yaş	50	26,0
42-47 Yaş	45	23,4
48 Yaş Ve Üstü	25	13,0
Görev		
Yönetici	56	29,2
Öğretmen	136	70,8
Cinsiyet		
Kadın	76	39,6
Erkek	116	60,4
Öğrenim Durumu		
Lisans ve Altı	176	91,7
Lisansüstü	16	8,3
Okulda Çalışma Süresi		
1-5 Yıl	114	59,4
6-10 Yıl	38	19,8
10 Yıl Üstü	40	20,8
Mesleki Kıdem		
1-5 Yıl	27	14,1
6-10 Yıl	25	13,0
11-15 Yıl	35	18,2
16-20 Yıl	46	24,0
21-25 Yıl	35	18,2
25 Yılden Çok	24	12,5

Yöneticiler ve öğretmenler yaşa göre 30'u (%15,6) 26-30 yaş, 42'si (%21,9) 31-35 yaş, 50'si (%26,0) 36-41 yaş, 45'i (%23,4) 42-47 yaş, 25'i (%13,0) 48 yaş ve üstü olarak dağılmaktadır.

Yöneticiler ve öğretmenler göreve göre 56'sı (%29,2) yönetici, 136'sı (%70,8) öğretmen olarak dağılmaktadır.

Yöneticiler ve öğretmenler cinsiyete göre 76'sı (%39,6) kadın, 116'sı (%60,4) erkek olarak dağılmaktadır.

Yöneticiler ve öğretmenler öğrenim durumuna göre 176'sı (%91,7) lisans ve altı, 16'sı (%8,3) lisansüstü olarak dağılmaktadır.

Yöneticiler ve öğretmenler okulda çalışma süresine göre 114'ü (%59,4) 1-5 yıl, 38'i (%19,8) 6-10 yıl, 40'ı (%20,8) 10 yıl üstü olarak dağılmaktadır.

Yöneticiler ve öğretmenler mesleki kıdeme göre 27'si (%14,1) 1-5 yıl, 25'i (%13,0) 6-10 yıl, 35'i (%18,2) 11-15 yıl, 46'sı (%24,0) 16-20 yıl, 35'i (%18,2) 21-25 yıl, 24'ü (%12,5) 25 yıldan çok olarak dağılmaktadır.

Yöneticiler ve öğretmenlerin stratejik plana yönelik tutum yönelik; aritmetik ortalama, standart sapma ve minimum-maksimum düzeyleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2: Stratejik Plana Yönelik Tutum Puan Ortalaması

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.
Stratejik Plana Yönelik Tutum Genel	192	3,568	0,765	1,300	5,000

Yöneticiler ve öğretmenlerin “stratejik plana yönelik tutum genel” ortalaması yüksek 3,568±0,765 (Min=1.3; Maks=5) olarak saptanmıştır.

Stratejik plana yönelik tutum puanlarının tanımlayıcı özelliklere göre farklılaşma durumunu incelemek için yapılan analiz sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 3: Stratejik Plana Yönelik Tutum Puanlarının Tanımlayıcı Özelliklere Göre Farklılaşma Durumu

Demografik Özellikler	n	Stratejik Plana Yönelik Tutum Genel
Yaş		Ort ± SS
26-30 Yaş	30	3,518±0,566
31-35 Yaş	42	3,458±0,703
36-41 Yaş	50	3,624±0,862
42-47 Yaş	45	3,516±0,831
48 Yaş Ve Üstü	25	3,792±0,741
F=		0,905
p=		0,462
Görev		Ort ± SS
Yönetici	56	3,894±0,662
Öğretmen	136	3,433±0,766
t=		3,939
p=		0,000
Cinsiyet		Ort ± SS
Kadın	76	3,490±0,802
Erkek	116	3,618±0,738
t=		-1,133
p=		0,259
Öğrenim Durumu		Ort ± SS
Lisans Ve Altı	176	3,570±0,762
Lisansüstü	16	3,544±0,821
t=		0,130
p=		0,897
Okulda Çalışma Süresi		Ort ± SS
1-5 Yıl	114	3,596±0,710
6-10 Yıl	38	3,416±0,806
10 Yıl Üstü	40	3,631±0,871
F=		0,964
p=		0,383
Mesleki Kıdem		Ort ± SS
1-5 Yıl	27	3,306±0,561
6-10 Yıl	25	3,556±0,708
11-15 Yıl	35	3,466±0,694
16-20 Yıl	46	3,712±0,798
21-25 Yıl	35	3,611±0,937
25 Yıldan Çok	24	3,683±0,751
F=		1,222
p=		0,300

F: Anova Testi; t: Bağımsız Gruplar T-Testi; PostHoc:Tukey, LSD

Çalışanların stratejik plana yönelik tutum puanları yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, okulda çalışma süresi, mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Yöneticilerin stratejik plana yönelik tutum genel puanları ($x=3,894$), öğretmenlerin stratejik plana yönelik tutum genel puanlarından ($x=3,433$) yüksek bulunmuştur ($t=3,939$; $p=0<0.05$; $d=0,625$; $\eta^2=0,075$).

4. SONUÇ

Okullarda uygulanan stratejik planlamaya yönelik yönetici ve öğretmen görüşlerini incelemeye yönelik gerçekleştirilen araştırmaya 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 56 yönetici, 136 öğretmen olmak üzere toplam 192 kişi gönüllü katılmışlardır. Ulaşılan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Araştırmada 5 üzerinden yapılan değerlendirmeye göre katılımcıların stratejik planlamaya yönelik tutumları 3,568 ortalama sayısal değer almıştır. Başka bir ifade ile katılımcıların stratejik planlamaya ilişkin tutumları yüksek düzeydedir.

Araştırmada yönetici ve öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine (yaş, görev, cinsiyet, öğrenim durumu, okulda çalışma süresi ve mesleki kıdem) göre stratejik planlamaya yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığı da sorgulanmıştır. Bu kapsamda katılımcıların görevlerine göre stratejik planlamaya yönelik tutumlarında farklılık olduğu saptanmıştır. Yönetici olarak görev yapanların öğretmenlere göre stratejik planlamaya yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada katılımcıların yaşlarına, cinsiyetlerine, öğrenim durumlarına, aynı okulda çalışma sürelerine ve mesleki kıdemlerine göre stratejik planlamaya yönelik tutumlarında farklılık olmadığı belirlenmiştir. Başka bir ifade ile farklı yaşlarda bulunan kadın veya erkek, farklı öğrenim durumlarında olan, farklı sürelerde aynı okulda çalışan ve farklı kıdemlere sahip katılımcıların stratejik planlamaya yönelik tutumları birbirlerine benzer düzeydedir.

Bu çalışmanın sonuçları, 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak çalışan okullarda görev yapan 56 yönetici, 136 öğretmen olmak üzere toplam 192 kişinin görüşleri ile sınırlıdır. Araştırmanın benzerleri daha fazla yönetici ve öğretmeni kapsayan örneklem üzerinde gerçekleştirilirse sonuçlardan genellemeye gidilebilecektir.

Eğitim sisteminde stratejik yönetim anlayışının yer edinmiş olması, Milli Eğitim Bakanlığı ve bağlı resmi eğitim kurumlarının stratejik planlama çalışmalarına ihtiyaç duymasına neden olmuştur. Stratejik planlama çalışması ile bir ajansın var olma amacı, nereye gittiği, ne yapacağı ve nasıl takip edileceği, kaynakları, paydaş katılımı, finansal araştırmaları ve uygulamaları izlenir ve değerlendirilir. Sürecin hemen her aşamasında stratejik yönetim yaklaşımının benimsenmesi, şeffaf bir uygulamanın sunulmasını, ulaşılan ve ulaşılan noktalar değerlendirilerek başarının ölçülebilmesini sağlayacaktır. Eğitimin başarılı olabilmesi için sadece yöneticilerin uygulamaları değil, öğretmenlerin de katılımı önemlidir. Uzun vadede neler yapılacağını da içeren stratejik planlama, süreci etkileyen ve bundan etkilenen herkes tarafından güvenle benimsenmelidir.

KAYNAKÇA

- Yolcu, K. (2013). "Stratejik Planlama Olgusunun Ortaöğretim Kurumlarında Algılanışı: Bartın İli Örneği", Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Karabük.
- Aksu, M. (2002). Eğitimde Stratejik Planlama ve Toplam Kalite Yönetimi. Ankara, Anı Yayınları.
- Gürçan, N. (2022). Strateji Kavramının Ve Stratejik Yönetimin Yeni Yönelim Ve Kullanım Alanları Üzerine Bir İnceleme. Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6 (2), 333-348. DOI: 10.30692/sisad.1066554
- Dinler, C. (2023). Eğitimde Öğrenen Örgüt. Eğitimde Güncel Yaklaşımlar-2, 23.
- Özer, M. A. & Dölkeleş, T. (2021). Kamu Kurumlarında Stratejik Yönetim Sürecinde Stratejik Planların Etkinliği. Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi, 7 (2), 295-318
- Yaşar, İ. (2020). İlkokul ve ortaokullarda çalışan öğretmenlerin perspektifinden okullarının yenilikçilik düzeylerinin değerlendirilmesi/The evaluation of the level of the innovativeness of schools from the perspective of the teachers working at elementary and secondary schools (Doctoral dissertation).
- Bozkurt, E., & Karakaya, A. (2023). Stratejik Yönetimin İlköğretim Okullarında Uygulanma Düzeyi: Karabük İli Örneği. Stratejik Yönetim Araştırmaları Dergisi, 6(1), 1-20.
- Aydın, U. (2022). Eğitim Kurumlarındaki Stratejik Planlama Uygulamaları Konusunda Öğretmen Görüşlerine Yönelik Bir Alan Araştırması. Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 6(25), 56-74.
- Gündüz, V., Türker, G., Karabekir, H., & Altun, H. (2020). KKC ortaöğretim kurumlarında 2020-2025 yılları arasında olası pandemi sürecinde öngörülen stratejik plan çalışması. IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, 229-243.
- Şenkaloğlu, S. (2021). Türkiye'de Cumhuriyet Dönemi Türk Eğitim Sistemi ve Sorunları. Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi, 6(1), 24-36.
- Izgar, G. (2020). Okul yöneticileri ve öğretmenlerin stratejik plan, vizyon, misyon kavramlarına yönelik bilişsel yapıları ve algıları. Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2(1), 62-70.

- Sevinç, İ., & Kahraman, S. (2020). Türk Kamu Yönetimi Açısından Kalkınma Planlarındaki Yönetimsel Reform Hedeflerinin İncelenmesi (1963-2023). PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6(2), 90-112.
- Tüyen, Z., & Marşap, A. (2022). İşletmelerde Örgüt Kültürünün Sürdürülebilir Rekabet Üstünlüğüne Etkisinde Rekabet Stratejilerinin Aracı Rolü. İşletme Araştırmaları Dergisi, 14(3), 2145-2167.
- Aksakal, A. (2020). Eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi için hazırlanmış hizmet içi eğitim programlarının değerlendirilmesi (Master's thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı).
- Alkayış, A. (2021). Eğitim felsefesi perspektifinden dijitalleşme ve Eğitim 4.0. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (BUSBED), 11(21), 221-237.
- Aslanargun, E. (2016). "Stratejik Planlama ve Eğitim", Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 1, Sayı 1: 5-30.
- Çalık, T. (2003). Eğitimde stratejik planlama ve okulların stratejik planlama açısından nitel değerlendirilmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 11(2), 251-268.
- Çetin, H. (2012). Eğitim kurumlarında stratejik planlama bilinç düzeyi ve stratejik yönetimde karşılaşılan sorunlar: Denizli ilinde bir araştırma. Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Erdoğan, İ. (2015). Eğitimde değişim yönetimi. Ankara: Pegem Akademi.
- Güçlü, N. (2003). Stratejik yönetim. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(23), 61-85.
- Memduhoğlu, H. B., & Uçar, İ. H. (2012). Yönetici ve öğretmenlerin stratejik planlama algısı ve okullarda mevcut stratejik planlama uygulamalarının değerlendirilmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(23), 234-256.
- Taner A. (2015). "Kamuda Stratejik Yönetim ve Bütçe", Sayıştay Dergisi, Sayı: 99: 29-
- Ünalı, H (2007). Zirvenin Yol Haritası Bireyden Aileye Şirketlerden Kurumlara Stratejik Planlama. İstanbul: Özal Matbaa.
- Yenipınar, Ş., & Akgün, N. (2017). Stratejik yönetimin ilköğretim kurumlarında uygulanması. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(2), 1039-1060.